

Protokoll for fylkesstyrets e-postbehandling av revidert nasjonalbudsjett

Dato: 14.04.2026- 15.04.2026

14.april fikk fylkesstyret fikk tilsendt et samlet dokument med forslag til innspill til revidert nasjonalbudsjett på e-post med frist på å svare 15.april kl 15.00.

Fylkesstyret fikk i oppgave å ta stilling til innholdet hvilke saker vi skulle sende inn og prioritert rekkefølge på sakene. Sakene var basert på det som ble sagt under fylkesstyremøtet 7.april. I tillegg ble det lagt inn et forslag til en sak om samordningsregelen. Saken kom via kvinnenettverket Nord-Norge og var basert på et forslag som Småbrukarlaget tok opp på et temamøte kvinnenettverket Nord-Norge arrangerte. Årsmøtet vårt vedtok også en uttalelse om dette. Og Troms SV planlag også å sende inn et forslag om dette.

Etter at dokumentet ble sendt ut kom fylkessekretær med følgende rettelse: Det viste seg at det var feil at Tromsø kommune ikke hadde gitt penger til Alternativ til Vold ifm krisesentersaken- SV var blant annet med og sørget for at kommunen ga penger til dette. Eksempelet ble tatt og fylkessekretær sendte ut en oppdatert versjon av dokumentet.

Christian Torset skrev en tilbakemelding om at han oppfattet at hensikten med forslaget om krisesentrene er at staten skal fullfinansiere krisesentrene, ettersom han var av den oppfatning av det allerede ble øremerket midler til krisesentrene. Fylkessekretær svarte at det var meningen å ta med ordet «fullfinansiering» og endret på dette i dokumentet.

Åshild Pettersen skrev at hun støttet forslaget med korrigeringen på krisesenter som er presisert tidligere i tråden

Aase Refsnes bemerket at krisesentrene ikke er øremerket i dag, men at de har fått tilskudd til utbygging. Hun skrev at hun var imot å øremerke dette, og mente at det ville være en fallitterklæring, ovenfor våre folkevalgte i kommunene, å skrive som vi gjør:

"Ettersom mange kommuner sliter med økonomien, burde det ikke være opp til hver enkelt kommune å sørge for forebyggende og holdningsskapende arbeid uten at man øremerker midler til dette". Refsnes uttalte at hvis vi overfører dette til andre temaer, burde få kommunale oppgaver i skole og helse være kommunalt. Hun mener at tilbudet enten må være statlig eller kommunalt. En av forutsetningen for å være

kommunalt er at det er fullfinansiert. Øremerking vs. ikke er en prinsipiell vi burde ha og som også SV sentralt har behov for.

Refsnes pekte også på at hun i forrige fylkesstyremøtet tok opp behovet for økt rammefinansiering av kommunene, noe vi har spilt inn i mange år inn til SV sentralt. Derfor mente Refsnes at det å ikke spille inn dette være et signal at vi ikke lenger er opptatt av dette.

Refsnes ønsket også at det ble gjort noen språklige endringer i forslaget om E6 i Sørfold.

Iren- Marie Owe skrev av hun støttet Aase sitt forslag om å om å IKKE øremerking av midlene til kommunene.

Christian Torset oppklarte at penger til krisesenter kommer over ramma, utenom egne midler som er øremerket til ombygging og oppgradering. Han skrev også at han forstod ordfører Aase, og for så vidt mange i partiet, sin motstand mot øremerking, fordi det reduserer lokal bestemmelsesrett, men at utfordringen med å ikke øremerke er at tilbudet blir dårligere enn det kunne vært. Han mente at vi risikerer det samme på dette feltet som med bemanning i barnehager: Høyrekommuner bruker pengene til skattekutt, heller enn til formålet, selv om pengene er budsjettert brukt til krisesenter. Han skrev også at han var enig med Aase at det en større diskusjon, men at hovedpoenget hans ikke handlet om øremerking eller ikke, men fullfinansiering.

Christian Torset kom med et forslag om å støtte et forslag fra Trøndelag og Innlandet om å gi 4 millioner til Sydsamisk teater.

Anja Skogerbø kom med at følgende bemerkning: I januar ble det vedtatt en uttalelse om at samisk selvbestemmelse skal være førende, i landsstyret. Alle samiske saker må vurderes i lys av denne uttalelsen, også denne. Samepolitisk råd mener derfor at disse budsjettsakene heller tas i Sametinget, og at Sametingets budsjett økes. Dette bidrar til at samisk selvbestemmelse blir ivaretatt. Sametingets bevilgning blir bare mindre, og Sametinget er det samisk demokratisk valgte organet. Derfor vil jeg heller foreslå at vi spiller inn at Sametinget er bedre prioritert, og at vi ikke spiller inn samiske enkeltsaker i dette budsjettet.

Reinert Aarseth skrev at han støttet de prioriteringene vi har gjort mht til E6, Sjunghatten og fullfinansiering krisesenter. Han skrev også at han ikke kom til å stemme mot verbalene, men ønsket at våre prioriterte innspill med kostnader ble holdt til kun 3.

Etter at fristen gikk ut foretok Kristian Haukalid i samarbeid med Aase Refsnes og fylkessekretær Ina Nyås Moe, de rettelsene som ble foreslått under e-postbehandlingen. Den endrede versjonen ble sendt på gruppechatten til fylkesstyret på Messenger med en forklaring på hva som ble endret og medlemmene ble bedt om å gi tommel opp hvis de kunne stå for det endrede dokumentet og ble bedt om å komme med en forklaring dersom de ikke var enige. Fire ga tommel opp. Aase Refsnes kom med en bemerkning om at hun mente at vi ikke hadde noe annet valg enn å sende inn forslaget til revidert slik det stod, men kom samtidig med en rekke

argumenter for hvorfor det generelt sett ikke er en god idé å øremerke midler til kommunene.

Ettersom ingen av de andre fra fylkestyret hadde noen bemerkninger ble den siste versjonen av dokumentet ansett som vedtatt.

Det endelige dokumentet er lagt ved.

Nordland SVs innspill til revidert nasjonalbudsjett

1. Planleggingsmidler til del 2 av E6 i Sørfold (Mørsvikbotn–Megården)

Arbeidet er i gang med ny E6 i Sørfold, Megården-Sommerset, også omtalt av del 1 av E6 Sørfoldtunnelene. Det er planlagt en sømløs overgang til del 2, Sommerset – Mørsvikbotn. Etter beregning fra entreprenør, vil det allerede i 28 nedrigges på anleggsområde, både mht personell og utstyr i området.

For å lykkes med en sømløs overgang er det nødvendig at Statens Vegvesen allerede i statsbudsjettet 27, prioriterer planleggingsmidler for strekningen, ifm strømføring.

Bakgrunn: E6 i Sørfold er vår eneste vei mellom nord og sør i landet, men ingen reelle omkjøringsveier. Ved omkjøring er det 11 timer i Sverige eller med ferge over til Lofoten. Tilstanden på veien er dårlig, og tunnelene er farlige. Før påske brant det i en av tunellene, og Norge ble delt i to. Takket være arbeider som var i gang i del 1, ble veien stengt kun i 1,5 døgn. I normale forhold ville landet mellom nord og sør være stengt i en uke. En stor del av alle varer som produseres nord for Salten, laks, hvitfisk eller metaller og kjemiske produkter fraktes over denne strekning, for videre trailertransport eller overgang til jernbane på nordligste punkt på Fauske. Strekningen er altså av nasjonal, men selvsagt også regional betydning.

Forsvaret har kategorisert E6 i Salten – fra Fauske til Narvik som svært viktig. Strekningen Straumen-Bognes påvirker samfunnskritiske funksjoner i så vidt omfang at den har nasjonal verdi både sivilt og militært, og utbygging vil være et viktig bidrag til økt samfunnssikkerhet.

Det kan i denne omgang enten fremforhandles 10 millioner (behov for 50 millioner over flere år) eller en verbal om at statens vegvesen prioriterer planlegging av strekningen (del 2) innenfor egne midler.

2. Realiser Sjunkehatten folkehøgskole:

Det bør settes av 30 millioner kroner til å realisere Sjunkehatten folkehøgskole, den første barrierefrie, reelt universelt utformede folkehøgskolen i Norge. Dette er en sak som Nordland SV og Fauske SV har jobbet i mange år med å få på plass.

Begrunnelse:

Alle har behov for å føle at de hører til, og er inkludert. Utenforskap i ung alder gir en tung start på voksenlivet, og får konsekvenser for både den enkelte og samfunnet. Over 100 000 personer mellom 15 og 29 år står i dag utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. I mars 2025 startet regjeringen opp et 10-årig arbeid for å bekjempe ungt utenforskap: "Samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge". Målet for dette samfunnsoppdraget er økt deltakelse, bedre inkludering og flere utviklingsmuligheter for barn og unge i alderen 0-29 år, som av ulike årsaker står utenfor, er marginalisert eller står i fare for å falle utenfor.

Nordland SV mener Sjunkehatten folkehøgskole kan være et viktig virkemiddel for å nå dette målet. Siden 2012 har Fauske kommune og Fauna KF jobbet med å få realisert denne folkehøgskolen, som vil bli landets første barrierefrie og reelt universelt utformede folkehøgskole. Vi vet fra før at folkehøgskoler er en av de mest inkluderende læringsarenaer vi har. Det er forankret i folkehøgskoleloven at folkehøgskolen skal "bidra til mangfold og være åpen for alle". Sjunkehatten folkehøgskole har som mål å gi alle mennesker, uansett bakgrunn, muligheten til å oppleve et fellesskap hvor de kan utvikle seg, lære, vokse og bli bevisst ressursene som bor i dem. Prosjektet har lenge stått gryteklart, og Nordland fylkesting har gjentatte ganger henvendt seg til regjeringen for å få til en realisering av prosjektet.

Realiseringen krever et spleiselag mellom staten, Nordland fylkeskommune, Fauske kommune, lag, foreninger og stiftelser, i tillegg til låneopptak. Staten er anmodet om å gi et tilskudd på 90 millioner kroner fordelt over tre år. Prosjektet har fått positive tilbakemeldinger fra nasjonalt hold, men vi venter fremdeles på handling bak ordene, og det haster mer enn noen gang med å få igangsatt prosjektet. Nordland SV brenner for inkludering og bekjemping av utenforskap, og ber derfor om at Regjeringen prioriterer denne viktige satsingen, som en del av sitt samfunnsoppdrag om inkludering av barn og unge.

Nordland har en stor utfordring med ungdom i utenforskap, og en av gruppene dette gjelder er ungdom med funksjonsnedsettelse. Både Fauske kommune og Nordland fylkeskommune har støttet prosjektet siden starten i 2013, og har gått inn med betydelige midler for å utvikle et barrierefritt bygg for denne gruppen. Begge parter har signalisert ønske om et spleiselag med staten. Samarbeidsavtaler også med Nord Universitet, Nordområdesenteret, Arran Lulesamisk senter og Sametinget.

Sjunkehatten Folkehøgskole ble første gang nevnt i merknads form i statsbudsjettet i 2014, og har siden levert oppdaterte og godkjente søknader til Utdanningsdepartementet hvert år. Sjunkehatten folkehøgskole har fått øremerkede midler på statsbudsjettet til planlegging med videre flere ganger, og har samlet egenkapital på flere titalls millioner. Av totalt 85 folkehøgskoler er kun 5 i Nord-Norge. Prosjektet er ferdig planlagt, klart til realisering, og Nordland SV har godt eierskap til saken. Vi fikk gjennomslag for midler til Sjunkehatten folkehøgskole i SVs alternative budsjett i fjor. Dessverre ble det ikke prioritert i det endelige statsbudsjettet. Vi har kjempet for denne saken i mange år, og vi håper det denne gangen lar seg gjøre å prioritere prosjektet.

I januar 2026 ble FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne inkorporert i menneskerettsloven og er derfor en del av norsk lovverk. Konvensjonen slår fast at funksjonshemmedes rettigheter er menneskerettigheter. CRPD flytter fokus fra omsorg og velferd til rettigheter og likestilling. Det betyr at personer med nedsatt funksjonsevne ikke skal sees som "mottakere av hjelp", men som likeverdige borgere med samme rettigheter som alle andre. Konvensjonen forplikter staten til å:

- Fjerne diskriminering i lovverk og praksis
- Sikre universell utforming og tilgjengelighet
- Gi tilrettelegging i utdanning, arbeidsliv, rettssystem og samfunnsdeltakelse.

Vi mener derfor det er på høy tid at Sjunkehatten folkehøgskole prioriteres.

3. Krisesentrene bør fullfinansieres med øremerkede midler direkte gjennom statsbudsjettet

Vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem. Ifølge en undersøkelse fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress sier at 1 av 10 norske kvinner at de er blitt utsatt for alvorlig fysisk vold i nære relasjoner. Samtidig gjør den kommunale økonomien det snart umulig å drive krisesentrene på en lovlig og forsvarlig måte. Derfor ønsker Nordland SV at krisesentrene blir fullfinansiert ved øremerkede midler direkte over statsbudsjettet.

Tall fra BUFDIR viser at stadig flere har behov for å overnatte på et krisesenter. I 2024 ble det registrert 2 340 beboere og 2 736 opphold på krisesentrene. Antall opphold er det høyeste som er registrert siden statistikken begynte i 2003. 2123 av beboerne var kvinner. Omtrent 4 av 10 beboere tar med seg barna sine til krisesenteret. Psykisk vold, fysisk vold og trusler var de vanligste årsakene til at de voksne beboerne oppholdt seg på et krisesenter.

Det er betydelige variasjoner i hvor mye kommunene bevilger i drift til krisesentrene. Det gjør at det er store variasjoner i krisesentertilbudet i kommunene, og i oppfølgingen i etterkant. I 2024 ble Brønnøysund krisesenter nedlagt på grunn av økonomien. Voldsutsatte på Sør-Helgeland må derfor reise til Verdal. Det er et eksempel på hvor uheldig det er at krisesentrene er avhengig av kommuneøkonomien.

Ifølge krisesenterloven er kommunene ansvarlige for å betale for transport til brukerne av krisesenteret. Men i praksis er det ikke alltid dette fungerer. For eksempel godtar ikke kommunene i Lofoten dette, og dermed må Krisesenteret Vesterålen Lofoten selv ta regningen, noe som går utover den daglige driften av det allerede underfinansierte krisesenteret. En statlig finansiering vil da inkludere transport, så det ikke er opp til hver kommune.

Ifølge Europarådet og Istanbulkonvensjonen er det ønskelig at krisesentrene drives av frittstående ideelle foreninger. Det betyr at krisesentrene er løst fra kommunen som arbeidsgiver, og er mye friere til å drive politisk påvirkning og kampanjer overfor myndighetene. Dette er også et argument for statlig finansiering.

Krisesentrene må sikres en forutsigbar og stabil økonomi slik at vi får et likeverdig, døgnåpent og helårsåpent krisesentertilbud i hele landet, som er tilgjengelig og tilpasset alle brukergrupper, inkludert barn.

4. Staten bør fullfinansiere veterinærvaktordningen

Ordringen er langt fra fullfinansiert, og alle kommunene i Nordland må bruke penger fra slunken kommunekasse.

Kostnad: 50 mill.

Begrunnelse:

Vi er helt avhengig av tilgang på veterinærer for å ha et aktivt landbruk. Det kom en økning til veterinærvaktordningen i statsbudsjettet i fjor. Men det er langt fra nok til å dekke utgiftene vi har til veterinærvakt. Alle kommuner i Nordland har vært nødt til å bruke et betydelig antall

kommunale penger på noe som egentlig er en statlig ordning. Vi mener derfor at staten bør fullfinansiere veterinærvektordningen.

Verbal: Fremtidens veterinærordning bør utredes

5. Styrk kommuneøkonomien

Vi må styrke kommuneøkonomien for å sikre barn og unge. Det inkluderer SV-saker slik som toppet bemanning til barnehage, arbeid mot utenforskap og midler til krisesentrene.

Kommunene i Nordland sliter, med mange på Robek-lista og store kutt i velferden. Den økonomiske rammen til kommunene må økes betraktelig og SV er nødt til å ta krisen i kommuneøkonomien på høyt alvor hvis vi skal redusere forskjellene i dette landet.

6. Prioriter nasjonal sikkerhet og statlig ressurskontroll

Nordland SV har en krystallklar forventning til SVs forhandlere: Vi må slutte å bruke politisk kapital på småjusteringer av velferdstjenester mens selve fundamentet for nasjonal sikkerhet og økonomisk kontroll står i fare for å forvitte.

Vår hovedanmodning: Prioriter nasjonal sikkerhet og statlig ressurskontroll fremfor symbolske enkeltsaker som justering av SFO-pris.

Vi ber om at SV i forhandlingene om RNB flytter fokus fra "smågodt-politikk" til de store, nødvendige satsningene som sikrer Norge i en enormt urolig tid. Det brenner i kommuneøkonomien og i internasjonal politikk; da kan vi ikke bruke forhandlingsmakten vår på prisjusteringer i SFO.

Nordland SV krever prioritering av følgende to hovedpunkter:

1. Teknologisk suverenitet og nasjonal sikkerhet Norge er i dag i en farlig og sårbar avhengighetsposisjon til amerikanske teknologiselskaper. Dette er ikke bare et spørsmål om personvern, men om grunnleggende nasjonal sikkerhet.

Vår bestilling: SV må kreve en massiv offentlig satsning på å utvikle egne, nasjonale og europeiske teknologiske løsninger. Vi må løsrive kritisk infrastruktur og offentlig forvaltning fra de amerikanske gigantene for å sikre reell nasjonal kontroll og sikkerhet i en digital tidsalder.

2. Statlig mineralselskap for fellesskapets verdier Vi står overfor et nytt "oljeeventyr" i fjellene våre. Det er uakseptabelt at disse enorme verdiene overlates til private og utenlandske interesser.

7. Samordningsregelen må bort

Stortinget har vedtatt å øke selvforsyningsgraden til 50 %, i 2025 falt selvforsyningsgraden fra ca. 40 % ned til ca. 35 %. Skal vi oppnå økt selvforsyning mener vi det er viktig å skape rom for at kvinner ønsker å gå inn i landbruksnæringen.

Velferdsordninger slik at kvinner i landbruket også har mulighet til å få barn og bli syke uten å måtte finansiere dette av egen lomme er helt nødvendig. Samordningsregelen gjør at bønder ikke har mulighet for å være i permisjon eller være syke som andre i samfunnet. Har bonden

annen inntekt i tillegg til gårdsdriften, blir den motregnet og de blir avkortet i refusjon for faktisk bruk av avløser ved sykdom og fødsel.

Samordningsregelen gjør at 88% av alle bønder, alle de som har inntekt fra annet arbeid i tillegg til landbruksnæringen, selv må betale for sin avløser eller gå i fjøset selv. Det er en usosial ordning, som rammer kvinner ekstra hardt, da de ofte har annet lønnet arbeid i tillegg til gårdsdriften. Flere unge kvinner kvier seg for å ta over gårdsdriften, eller føler de må velge mellom å få barn eller drive landbruk.

På kvinnedagen gikk LO og en samlet næring ut og var tydelig, de krever rettferdighet - samordningsregelen må bli fjernet. Bonden må ha et forutsigbart sikkerhetsnett igjennom et helt livsløp, det er viktig at bonden har mulighet for å stifte familie eller være syk. Derfor er kvinnepolitisk nettverk i SV Nord-Norge og Nordland SV tydelig inn mot revidert nasjonalbudsjett :Samordningsregelen må bort

Estimert kostnad: 400 millioner kroner